BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIATIUNII" SIBIIU

Anul al 57-lea
6 Pagini

EXEMPLARUL | In România 6 lei | În străinătate 6 lei

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 242 Marţi 3 Septembrie 1940
6 Pagini P

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ŢARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. şi UNIV. LITERAR cât 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

ASCULTÂND PĂSURILE MULŢUMII

Primim numeroase scrisori care ne dau la iveală observaţii interesante, cu privire la valorificarea produselor agricole, sugestii practice pentru coordonarea ori simplificarea unor măsuri de ordin administrativ, fiscal, etc.

Toate complicatele reţele ale conducerii treburilor publice, în partea lor măruntă, de amănunt, dar care formează baza vieţii de toate zilele a maselor populare, sunt cuprinse în aceste ecouri ale năzuinţelor ori dorinţelor de mai bine ale celor mulţi.

Conducătorii dela centru, oricât de atenţi, de bine informaţi şi de bine intenţionaţi ar fi, n'au putinţa să cunoască toate cele ce se petrec în depărtatele colţuri ale ţării.

Ecourile din public, pe cari noi, după ce le discernem şi le controlăm, le înserăm în ziar, pot constitui pentru cârmuitori un îndrumar, un preţios serviciu de informaţii, graţie căruia pot îndrepta nenumărate anomalii, ori abuzuri, cari fatal se petrec în orice administraţie publică din lume.

Oficialitatea poate găsi în presă un auxiliar preţios în opera sa de cârmuire, pentru că datorită ei află ceeace nu ştie din cauza tăcerii subalternilor.

Exponentă a opiniei publice, presa are rolul de a atrage atenţia conducătorilor asupra interpretării greşite ce se dă dispoziţiunilor centrului; de a sugera explicaţiuni şi lămuriri complimentare în legătură cu unele deciziuni; de a determina stăvilirea călcărilor de lege, pe care organele administrative în subordine le pot face fie din neştiinţă, fie cu rea credinţă.

Obrocul şi opreliştea în acest domeniu nu servesc nici interesele cetăţenilor, nici nu contribue la opera de guvernare la care fiecare trebue să contribuim în măsura puterilor noastre.

Cu atât mai mult, cu cât conducătorii sunt preocupaţi azi de probleme mari şi serioase, probleme cari privesc interesele superioare ale ţării şi viitorul neamului nostru, concursul pe care-l dă presa cinstită şi obiectivă în redarea chestiunilor cari privesc traiul celor mulţi, nu trebue drămuit.

Conducători şi conduşi trebue să formeze un tot solidar în vremuri de restriste; această închegare sufletească se obţine atunci când cârmuiţii văd că plângerile lor, referitoare la munca, la hrana, la viaţa lor cea de toate zilele, sunt ascultate de cei de sus şi măsurile de îndreptare se iau la timp, când cei mari iau cunoştinţă de aceste plângeri.

Întunericul nu e prielnic operei de cârmuire, operei de consolidare a armoniei interne, pentru că el împiedecă o sinceră cunoaştere a adevăratei stări de lucruri pe baza căreia guvernanţii se pot orienta spre a realiza o cât mai bună administraţie publică.

ARDEALUL NOSTRU

de I. LUGOSIANU

Citim şi recitim cu o adâncă sfâşiere rândurile comunicatelor şi telegramelor, care ne anunţă conţinutul hotărîrilor arbitrajului dela Viena şi comentariile, care le însoţesc. România pierde aşa dar, în douăzeci şi patru de ceasuri, 45.000 de kilometri patraţi şi 2 milioane şi jumătate de oameni.

Nu ne vine să credem că este cu putinţă!

Ardealul rupt în două; Ungaria vecină cu Moldova; noua frontieră la 22 de kilometri de Braşov; Maramureşul voevozilor descălicători de ţară, Clujul, podoaba tânără a culturii noastre, Năsăudul grănicerilor, mille de sate curat româneşti, una dintre cele mai vrednice şi mai viteze ţărănimi ale neamului nostru rămase de mâine înainte, dincolo de un hotar străin!

Nu ne vine să credem!

De pe frontierele, pe care jurasem să le apărăm, fiindcă erau preţul dreptăţii dobândite cu sânge după o mie de ani de nedreptate; de pe frontierele, pe care munca soldatului ca şi banul bogatului şi săracului deopotrivă le întărîse cu trudă şi nădejde, mâine se vor retrage cu ochii în jos, cu gura amară şi cu pumnii încleştaţi, armatele care trebuiau să fie mândria neamului şi chezăşia drepturilor naţionale.

Ne pare atât de greu să înţelegem!

Ardealul nu e pentru noi numai un teritoriu pe o hartă. Ardelenii nu sunt pentru noi numai o expresie statistică.

Ardealul e leagănul neamului nostru. De acolo ne-a venit cea dintâiu lumină; de acolo dragostea cea mai caldă de ţară; de acolo conştiinţa unităţii noastre naţionale; de acolo sentimentul de libertate şi de onoare.

Ardelenii cu hotărîrea lor bărbătească şi cu puternica lor voinţă de conştiinţă naţională, muncitori îndărătnici şi luptători fără teamă, au făcut cele trei mari revoluţii ale neamului nostru pentru dreptatea socială, pentru libertatea naţională, pentru unirea tuturor Românilor.

Mormintele martirilor noştri sunt acolo la ei; cele dintâi biblioteci ale cărturarilor noştri sunt acolo; leagănul celor dintâi organizaţii politice ale naţiunii este acolo.

Cu Ardealul sfâşiat în două nu se rupe numai pământul unei ţări. Se înmormântează o istorie românească de atâtea ori secular şi se despică însuşi sufletul frământat al unui neam fără noroc, iubitor de lege şi însetat de dreptate.

Acest suflet nu poate muri.

CLUJ: Catedrala şi palatul episcopal

IN PAG. 4-a:

CURSURILE TUTUROR ŞCOLILOR INCEP LA 1 OCTOMBRIE

CE SE SPUNE LA BERLIN DESPRE VERDICTUL DELA VIENA

Prin telefon, dela corespondentul nostru particular

Berlin, 31. — După ce presa germană şi-a exprimat în mod precis punctul de vedere asupra arbitrajului dela Viena, marele eveniment e considerat acum de aceasta ca făcând parte din domeniul trecutului sau din acela al faptelor care nu mai pot fi motivate sau explicate. Mai rămâne acum de examinat ecoul pe care l-a avut sentinţa arbitrală în cele două state în cauză precum şi în restul Europei.

Faptul că se anunţă din Iugoslavia că atât cercurile politice conducătoare cât şi presa de acolo consideră ca principal moment declaraţia ministrului de externe al Reichului că odată cu rezolvarea problemei româno-ungare dezordinea din spaţiul dunărean a fost definitiv înlăturată e apreciat de cercurile neutre observatoare de aci ca o accentuare cuprinzătoare a punctului de vedere iugoslav în această chestiune. Această apreciere pare aci şi mai întedesantă prin aceea că, având în vedere neliniştea devenită evidentă în ultimul timp în spaţiul dunărean, cercurile germane o consideră şi ele ca fiind singurul moment care trebue relevat din punct de vedere politic general.

In timp ce redarea ecoului din alte ţări nu e scoasă în nici un fel în evidenţă, toate cercurile politice interesate de aci pun pe primul plan, în ce priveşte modul cum a fost primit arbitrajul în Ungaria, aprecierile foarte favorabile făcute de cercurile germane asupra scurtei cuvântări a primului ministru Teleki şi aceasta în primul rând din cauza termenilor ei mustrători.

Impresia pe care a produs-o hotărîrea dela Viena în România e oglindită până acum aci în redarea foarte amănunţită a comunicatului oficial prin care opinia publică română e pusă la curent cu cele întâmplate. Faptul că acest comunicat relevă în primul rând — după cum se precizează — garanţia de care dispune de aci înainte România pentru teritoriul ei, corespunde dealtminteri cu precizarea pe care o fac aci în mod expres în această privinţă forurile autorizate dela Wilhelmstrasse, care revin încă odată asupra garanţiei şi accentuiază din nou caracterul ei cuprinzător.

In legătură cu aceasta, se mai poate constata că la Wilhelmstrasse sunt înregistrate cu neplăcere tendinţele care vor să scoată în orice fel în evidenţă anumite incidente româno-sovietice.

Cercurile politice germine scot în acelaş timp în relief sfera de extindere a garanţiei şi amintesc, pentru caracterul lor dealtminteri inactual, asigurările date de toţi vecinii României, aşa cum au fost exprimate de Ungaria la Viena, confirmate de Bulgaria şi cuprinse în declaraţia oficială că Rusia Sovietică nu mai emite niciun fel de pretenţii teritoriale faţă de vecina ei.

In ce priveşte însemnătatea arbitrajului, atât presa germană cât şi cercurile autorizate germane fac o excepţie în ce priveşte România, dând amănunte interpretări, în legătură cu latura economică a soluţiei dela Viena şi străduindu-se să-i acorde o foarte mare însemnătate.

Faptul acesta este redat în primul rând în părerea că arbitrajul nu trebue să fie apreciat, după cum se face din eroare, din punct de vedere cantitativ, ci în primul rând din punct de vedere calitativ.

De fapt, cercurile neutre germane de aci observă că toate regiunile importante din punct de vedere economic, s'ar putea spune aproape fără excepţie, toate sursele de materii prime întrebuinţate în industrie au rămas în România. Se vorbeşte chiar despre o anumită intenţie, mai ales prin faptul că în regiunea gazului metan, trasarea frontierei pare să fi fost făcută în acest sens.

Se observă, în fine, că pe când Ungaria continuă să rămână un stat pur agrar, i s'au lăsat României graniţe politico-economice care să-i asigure o largă desvoltare industrială. Faptul s'ar explica exclusiv prin interesul politico-economic al Reichului, care se îndreaptă spre România, mai mult decât spre ori care alt stat din Sud-Estul European.

CERCURILE POLITICE DIN ROMA DESPRE RAPIDITATEA SOLUŢIEI

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Roma, 31. — Rapiditatea cu care a fost soluţionată la Viena chestiunea româno-ungară a produs o vie satisfacţie în cercurile politice, unde de altfel se prevedea că la Viena s'ar fi găsit fără discuţie o soluţie.

Era cunoscută dorinţa Italiei şi a Germaniei de a nu face nici o presiune asupra celor două ţări, însă faţă de dorinţa lor, reprezentanţii axei au decis, printr'un arbitraj, şi totul s'a rezolvat cu o neaşteptată iuţeală. Dacă Ungaria câştigă o mare parte din teritoriul revendicat, mărindu-şi importanţa sa de naţiune dunăreană, România vede în sfârşit, prin garantarea frontierelor, deshizându-i-se o perioadă de pace şi prosperitate cum n'a avut-o nici odată. Se spune că România a devenit astfel o Românie românească, compactă, unitară, care va putea să acopere cu timpul, graţie productivităţii sale, golurile lăsate de actuala micşorare numerică şi cu toate isvoarele bogăţiei sale intacte. Afară de aceasta câştigă noui şi sigure prietenii ca aceea a Italiei, Germaniei şi Ungariei, care în prezent e împăcată, prietenii care îi vor fi preţioase pentru desvoltarea vieţii sale viitoare şi pentru îndeplinirea misiunii pe care istoria l-a încredinţat-o într'o atât de importantă zonă europeană. Proba de înţelegere dată de România în aşteptarea deciziei arbitrale dela Viena a fost foarte apreciată în Italia, unde există certitudinea că Europa danubiană - balcanică e chemată la o viaţă nouă şi la un viitor sigur. Intreaga presă italiană comentează pe larg evenimentul istoric. „Giornale d'Italia" scrie: *„României îi rămâne un teritoriu bogat. Ea are o populaţie sănătoasă şi prolifică. Are o voinţă mare în muncă şi progres Este redusă ca teritoriu însă câştigă în unitate şi în omogenitate naţională şi are posibilităţile fericite ale unei grabnice desvoltări şi ale unei splendide refaceri".*

Ştirea hotărârii arbitrale dela Viena a fost primită în cercurile române din Roma cu o durere uşor de înţeles dar cu un spirit disciplinar faţă de deciziile luate de Rege şi Consiliul de Coroană, considerând interesele superioare, atât naţionale cât şi europene.

E. C.

PRECIZĂRI IN JURUL UNEI PRETINSE OFERTE DE PACE FĂCUTĂ DE GUVERNUL GERMAN

Berlin, 31 (Rador). — Agenţia „D. N. B." transmite:

Postul de radio englez pe unde scurte a anunţat acum două săptămâni că o ofertă de pace din partea Germaniei a fost transmisă la Londra, dar că d. Churchill ar fi declinat oferta, pretextând că ea nu va putea fi luată în serios.

Corespondentul din Berlin al lui „Hamburger Fremdenblatt", ocupându-se de această ştire, scrie: „Este de neînţeles ca la Londra să se dea ordin ziarelor şi posturilor de radio de a răspândi ştiri fanteziste cu privire la dorinţele de pace ale Germaniei, pentru a se hrăni astfel legenda invincibilităţii şi îndârjirii britanice.

Răspunsul îl dă desvoltarea militară din ultimele săptămâni. Apelul de pace adresat bunului simţ englez prin discursul Fuehrerului, ţinut în Reichstag, nu era o dovadă despre oboseala germană, ci era mărturia strălucită a sentimentului de răspundere al Fuehrerului faţă de civilizaţie.

Deoarece s'a făcut dovada că un sentiment analog de răspundere pentru soarta Europei şi a lumii întregi nu există în Anglia şi deoarece înaltul comandament englez manifestă sentimentele sale anti-europene prin blocada contra Continentului întreg şi prin intrigile împotriva imperiului colonial francez, contra fostului său amic şi aliat, desfăşurarea situaţiei a depăşit punctul în care se mai putea încă încheia o pace în cadrul bunului simţ politic. Acum armele vorbesc.

Populaţia insulei britanice simte pe zi ce trece mai puternic bombardamentele executate de armata aeriană germană. Ar fi o iluzie fatală dacă s'ar vrea să se infiltreze în mintea poporului englez, pentru gloria d-lui Churchill, speranţa falşă asupra vreunei dorinţe germane de a încheia pacea, dorinţă făurită în fabrica de minciuni a ministerului de informaţii englez".

INCHIDEREA NEGOCIERILOR DINTRE JAPONIA ŞI GUVERNUL CHINEZ DIN NANKING

Shanghai, 31 (Rador). — *Corespondentul agenţiei DNB transmite:*

Un comunicat oficial dat la Nanking anunţă închiderea negocierilor dintre Wang Cing Wey şi generalul Abe, care au ţinut două luni.

Aceste negocieri purtau asupra proectului unui tratat între guvernul Wang Cing Wey şi acel al Japoniei, tratat care avea ca scop între altele de a stabili relaţiuni de bună vecinătate şi de a institui o colaborare economică.

Textul proectului tratatului va fi supus Duminică aprobării guvernului japonez şi a cabinetului Wang Cing Wey.

Cercurile japoneze din Nanking cred că semnătura definitivă a tratatului va avea loc la începutul lunii Septembrie.

Prin încheierea acestui tratat Japonia va fi prima ţară care recunoaşte guvernul Wang Cing Wey.

SERVICIUL MILITAR OBLIGATORIU IN CANADA

Ottawa, 31 (B. T. N.) — Guvernul Canadei lucrează la proectul introducerii serviciului militar obligatoriu şi în acest dominion. Până acum nu s'a făcut decât înscrierea în registru a tinerilor între 21 şi 41 de ani, cari nu sunt căsătoriţi. Pe baza acestor cifre s'a ajuns la concluzia că domeniul Canada putea foarte uşor să organizeze o armată de un milion de soldaţi.

Pregătirile pentru acest lucru au şi început.

ARMATELE ŢĂRILOR BALTICE AU FOST INCORPORATE IN FORŢELE TERITORIALE SOVIETICE

Copenhaga, 31 (Rador). — *Corespondentul agenţiei „Stefani" transmite:*

Corespondentul din Stokholm al lui „Berlingske Tidende" anunţă că armatele celor trei ţări baltice au fost incorporate în forţele teritoriale sovietice şi că, de acum înainte, ele vor purta uniforma rusă.

SUSPENDAREA TUTUROR SPECTACOLELOR ŞI DISTRACŢIILOR TIMP DE TREI ZILE

Un comunicat al ministerului de interne

Mnisterul de interne comunică:

„Cetăţenii şi proprietarii localurilor de spectacole din Capitală, faţă de evenimentele petrecute, au cerut insistent ca timp de trei zile, cu începere de Duminică 1 Septembrie a. c. până Marţi 3 Septembrie a. c., să se îngădue suspendarea spectacolelor sub orice formă, a varieteurilor, curselor de cai şi a oricăror reuniuni sportive, serate dansante, hore, etc., în care interval muzicile, orchestrele şi muzica de radio vor fi oprite chiar la petrecerile familiare, căsătorii, botezuri, etc.

Ministerul de interne, de acord cu aceasta, extinde pe toată ţara executarea acestei măsuri.

Ora de închidere a localurilor se menţine ca şi până în prezent, adică ora 1 noaptea".

LA VIENA VOR INCEPE NEGOCIERI CU PRIVIRE LA PROBLEMELE INTERNAŢIONALE ALE DUNĂRII

Berlin, 31 (Rador). — Agenţia D.N.B. transmite:

In urma invitaţiei guvernului român, în curând vor avea loc la Viena negocieri între experţii guvernelor participante, cu privire la problemele internaţional ale Dunării.

Comisia internaţională dunăreană dela Belgrad, care fusese creiată prin tratatul dela Versailles, şi-a continuat activitatea chiar şi după începutul ostilităţilor, sub colaborarea franceză şi engleză. Această stare de lucruri nu mai putea să dureze, mai cu seamă dacă se iau în considerare încercările cunoscute de sabotaj ale puterilor inamice împotriva aprovizionării pe calea Dunării.

Conferinţa experţilor dela Viena va hotări o nouă reglementare provizorie.

SPORIREA DURATEI SERVICIULUI MILITAR IN IUGOSLAVIA

Belgrad, 31 (Rador). — Corespondentul agenţiei D.N.B. transmite:

După propunerea generalului Nedici, ministrul de război, durata serviciului militar în Iugoslavia a fost sporită de guvern de la 18 la 24 luni.

BERLINUL DIN NOU ATACAT DE AVIOANE BRITANICE

Londra, 31 (Rador). — Ministerul aerului publică următorul comunicat:

O mare formaţiune de avioane de bombardament britance au atacat, din nou noaptea trecută, obiectivele militare din regiunea Berlinului.

*

Berlin, 31 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Stefani" transmite:

In noaptea spre 31 August, avioane britanice au aruncat câteva bombe asupra uzinelor Siemens, provocând stricăciuni mici.

Ca măsură de precauţiune, circulaţia a fost întreruptă pe două porţiuni ale metropolitanului, între Hottbuserthor şi Warschamerbrucke şi între Alexanderplatz şi Hermanplatz, fiind temeri ca nu cumva bombe cu expozie întârziată să fi căzut prin împrejurimi.

Atitudinea exemplară a populaţiei berlineze a evitat înregistrare de morţi.

CAPITALA INSULEI MALTA

La Valette, capitala insulei Malta, cu strada ei principală Reale

ORADEA: Piaţa Mihai Viteazul

CONSILIUL DE MINIŞTRI DE SÂMBĂTĂ

Aseară, la ora 6 jum., s'a ţinut un consiliu de miniştri, la sfârşitul căruia s'a dat presei următorul comunicat:

Consiliul de miniştri a ţinut şedinţă azi 31 August, la orele 18,30, sub preşedinţia d-lui prim-ministru Ion Gigurtu.

Consiliul a stabilit programul ce urmează să fie executat de către diversele departamente, ca urmare a schimbărilor teritoriale survenite.

Şedinţa s'a terminat la orele 20,15.